

Omgevingsvisie Gelderland

In de Omgevingsvisie Gelderland staat dat, om de afspraken met het Rijk over 6.000 megawatt windenergie op land in 2020 uit te kunnen voeren, in de provincie 230,5 megawatt aan windenergie moet worden opgesteld.

De Omgevingsvisie onderscheidt voor wat betreft windenergielocaties in de provincie verschillende soorten van aanduidingen. Het gebied in Zaltbommel langs de Rijksweg A2, waar de vereniging het windpark wil realiseren, heeft (deels) de aanduiding 'windenergie locatie'. Dit zijn locaties waar de provincie een ruimtelijke reservering maakt voor windenergie. In de Omgevingsvisie staat dat de locaties globaal zijn aangeduid vanuit een weloverwogen zoekproces. Bij de nadere invulling van projecten is een afwijking van de aangeduide locaties mogelijk als tenminste een deel van de aangeduide locatie wordt benut en de extra benodigde ruimte ligt in een gebied waar windenergie conform provinciaal beleid mogelijk is.

Het gebied tussen de Rijksweg A2 en de spoorlijn rondom en aansluitend op de aanduiding 'windenergie locatie' heeft de aanduiding 'windenergie mogelijk'. In deze gebieden ziet de provincie geen belemmeringen voor de ontwikkeling van windenergie. Nu het gebied wordt genoemd in het provinciale ruimtelijke beleid en nadrukkelijk is aangewezen als een gebied waar windenergie in beginsel mogelijk is, zijn provinciale staten verplicht om medewerking te verlenen aan het verzoek van de Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2. Dit laat uiteraard onverlet dat, zoals gebruikelijk bij ruimtelijke plannen, uitgebreid onderzoek moet worden verricht naar alle relevante omgevingsfactoren in het kader van de voorbereiding van het plan.

Het principeverzoek bevat een voorstel voor een participatie- en compensatieplan. Met betrekking tot participatie wordt voorgesteld om een burgercoöperatie op te richten voor een 'dorpsmolen' (één van de drie windturbines). De vereniging wil dat doen in samenwerking met een partner. Het idee is dat deze partner eigenaar wordt van de molen en samen met geïnteresseerde inwoners uit Zaltbommel en Maasdriel deze molen gaat exploiteren. Voor wat betreft compensatie wordt een budget beschikbaar gesteld aan omwonenden van € 0,40 per MWh ten behoeve van maatschappelijke doeleinden. Dit budget wordt primair ingezet voor direct omwonenden (binnen 1250 meter rondom een turbine) en secundair voor algemene maatschappelijke doeleinden. Totaalbedrag voor drie windturbines is minimaal € 150.000,- in 20 jaar. Aan 14 huishoudens binnen een zoekgebied wordt € 3000,- jaarlijks beschikbaar gesteld als tegemoetkoming voor hinder. Verwezen wordt verder naar het als bijlage bijgevoegde principeverzoek.

Elektriciteitswet 1998

Inpassingsplan

Artikel 9e, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 bepaalt dat provinciale staten bevoegd zijn om een inpassingsplan op te stellen voor een windpark met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW. Het tweede lid van artikel 9e bepaalt dat provinciale staten in ieder geval toepassing aan de bevoegdheid geven, indien een producent een voornemen tot de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie, als bedoeld in het eerste lid, schriftelijk bij hen heeft gemeld en de betrokken gemeente een aanvraag van die producent tot vaststelling of wijziging van een bestemmingplan heeft afgewezen. Aan beide voorwaarden van het tweede lid wordt voldaan. De vereniging heeft schriftelijk het voornemen tot het oprichten van een windpark aan de provincie gemeld en de gemeenteraad van Zaltbommel heeft op 26 januari 2017 besloten om het verzoek van de vereniging om het bestemmingsplan te herzien om het windpark mogelijk te maken af te wijzen.

Bevoegd gezag vergunningen en verplichte coördinatie

Gedeputeerde staten zijn het bevoegde gezag voor de uitvoeringsbesluiten (vergunningen, ontheffingen en dergelijke) die nodig zijn voor het windpark op grond van artikel 9f, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998. De uitvoeringsbesluiten waar het om gaat zijn benoemd in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit rijkscoördinatieregeling energie-infrastructuurprojecten. Aanvullend zijn gedeputeerde staten verplicht om de voorbereiding en bekendmaking van deze uitvoeringsbesluiten te

coördineren op grond van artikel 9f, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998. Wat opvalt is dat het provinciale inpassingsplan niet wordt genoemd als één van de te coördineren besluiten. Op grond van de coördinatie­regeling uit de Elektriciteitswet 1998 kan het inpassingsplan dus niet worden mee­gecoördineerd met de vergunningen.

Wet ruimtelijke ordening

De Wet ruimtelijke ordening vormt het wettelijk-juridisch kader voor wat betreft het provinciale inpassingsplan. Tevens bevat deze wet een bevoegdheid voor provinciale staten om een coördinatie­besluit te nemen op grond waarvan vergunningen én het inpassingsplan kunnen worden gecoördineerd.

In de artikelen 3.33 en 3.34 van de Wet ruimtelijke ordening is de coördinatiebevoegdheid voor de provincie is neergelegd. In artikel 3.33, eerste lid, onder b, Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat provinciale staten (categorieën van) gevallen kunnen aanwijzen, waarin de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid het wenselijk maakt dat de voorbereiding en bekendmaking van nader aan te duiden, op aanvraag of ambtshalve te nemen besluiten met een inpassingsplan wordt gecoördineerd. Er zijn dus twee voorwaarden verbonden aan het door de overheid toepassen van coördinatie:

1. het moet gaan om de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciale ruimtelijke beleid, en
2. het moet wenselijk zijn om voor het betreffende project coördinatie toe te passen.

Er is hier sprake van de verwezenlijking van provinciaal ruimtelijk beleid. Immers, in de omgevingsvisie Gelderland staat dat er in 2020 230,5 MW aan windenergie in Gelderland gerealiseerd moet zijn en het gebied in Zaltbommel waar het windpark is voorzien heeft de aanduidingen 'windenergie locatie' en 'windenergie mogelijk'. Het provinciale ruimtelijke belang is daarmee een gegeven.

Tevens is het wenselijk om voor dit project de voorbereiding en bekendmaking van het inpassingsplan én de uitvoeringsbesluiten te coördineren. Coördinatie leidt namelijk tot meer inzicht voor omwonenden in de besluitvorming en tot een efficiënter besluitvormingsproces.

Vergrote inzichtelijkheid voor omwonenden in de besluitvorming (projectcontext)

Voor omwonenden ontstaat bij coördinatie van het inpassingsplan en de vergunningen een duidelijk totaalbeeld van het project (inzicht in projectcontext). Alle besluiten worden immers gelijktijdig voorbereid en ter inzage gelegd waardoor een samenhangend beeld wordt gecreëerd. Hoewel bij coördinatie sprake kan zijn van een grote veelheid aan informatie die in één keer ter inzage wordt gelegd, kan men alle gecoördineerde (ontwerp)besluiten inzien bij één loket. Vooraf wordt in de krant aangekondigd waar en wanneer de stukken ter inzage liggen. Men kan één zienswijze indienen tegen alle besluiten. Bij coördinatie op grond van de Elektriciteitswet 1998 is dat voordeel er niet, omdat het inpassingsplan in dat geval een eigen, zelfstandig besluitvormingstraject volgt.

Efficiency

Met coördinatie op grond van de Wet ruimtelijke ordening kan op verschillende momenten in het proces efficiencyvoordeel worden behaald. Zo kunnen direct na het vaststellen van het inpassingsplan de vergunningen worden verleend. Bij coördinatie op grond van de Elektriciteitswet 1998 moet eerst worden gewacht met het verlenen van de vergunningen totdat het inpassingsplan in werking is getreden. Dit is in het gunstigste geval circa twee maanden na vaststelling van het plan.

Verder staat tegen op grond van de Wet ruimtelijke ordening gecoördineerd tot stand gekomen besluiten rechtstreeks beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze doet uitspraak binnen een half jaar. Eén rechtsgang in één instantie dus. Tegen op grond van Elektriciteitswet 1998 gecoördineerd tot stand gekomen besluiten staat een rechtsgang in twee instanties open, namelijk eerst de rechtbank en vervolgens de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Deze rechtsgang duurt een half jaar langer.

Conclusie

Door het inzetten van het instrument coördinatie op grond van de Wet ruimtelijke ordening kunnen voordelen worden behaald op het gebied van inzichtelijkheid voor omwonenden en efficiency in het planproces, zonder dat dit ten koste gaat van de rechtsbeschermingsmogelijkheden van belanghebbenden. Geconcludeerd kan worden dat hiermee voor het project, voor de aanvrager en voor de provincie voordelen kunnen worden behaald en dat dan ook tegemoet kan worden gekomen aan het verzoek van de vereniging om coördinatie op grond van de Wet ruimtelijke ordening toe te passen.

(Vrijwillige) m.e.r.-procedure

Het park valt onder de m.e.r.-regelgeving (een windturbinepark in de zin van het Besluit milieueffectrapportage dient uit minimaal drie turbines te bestaan), maar het park blijft met drie windturbines met een gezamenlijk vermogen van tussen de 7,5 tot 10,5 MW onder de drempelwaarde van de D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage (een park bestaande uit windturbines met een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt (elektrisch) of meer, of bestaande uit 10 windturbines of meer).

De vereniging geeft aan dat hiermee niet zonder meer kan worden gesteld dat de activiteit niet m.e.r.- (beoordelings)plichtig is. Om tot een volwaardige vergelijking van alternatieven te komen en het milieu een volwaardige plek in de besluitvorming omtrent het park te geven, stelt de vereniging voor om over te gaan tot het opstellen van een gecombineerde plan- en projectMER.

Gesteld kan worden dat inderdaad door middel van een MER de milieugevolgen van de verschillende alternatieven goed in beeld kunnen worden gebracht. Hierbij zij aangetekend dat de vereniging in de aanvraag niet de precieze locaties van de drie turbines binnen het gebied heeft aangegeven. Hier kan verder worden opgemerkt, dat de vereniging in het eerdere contact en overleg met de gemeente Zaltbommel dit ook met de gemeente was overeengekomen en dat een en ander ook zo is gecommuniceerd naar de omwonenden.

3 Consequenties:

- Financieel
- Juridisch
- Beleidsmatig

Toelichting consequenties:

Financieel

Met de Vereniging Windpark Bommelerwaard-A2 zal een anterieure overeenkomst op grond van de Wet ruimtelijke ordening worden gesloten. In die overeenkomst zullen, onder meer, afspraken worden gemaakt over de kosten die gepaard gaan met het opstellen van een inpassingsplan. Verder zullen afspraken worden gemaakt over het doorleggen van eventuele aanspraken van derden op planschade als gevolg van het opstellen van een inpassingsplan. In verband hiermee zal ook een planschaderisicoanalyse worden gevraagd van de initiatiefnemer.

Ook zal in de overeenkomst worden bepaald dat initiatiefnemer voor eigen rekening en risico het MER en de benodigde onderzoeken laat uitvoeren en dat het inpassingsplan niet eerder in procedure wordt gebracht dan nadat het MER en alle onderzoeken en dergelijke akkoord zijn bevonden door de provincie. Ook zal tot zekerheid voor de nakoming van eventuele verplichtingen tot betaling van planschade initiatiefnemer worden verplicht om een bankgarantie te deponeren.

Juridisch

Tegen het inpassingsplan en de vergunningen kan beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter. Tegen het besluit van Provinciale Staten om de coördinatieregeling toe te passen kan geen bezwaar

of beroep worden ingesteld (op grond van onderdeel C2 van de bijlage bij de Algemene wet bestuursrecht). Er is geen inspraak op mogelijk krachtens de provinciale inspraakverordening.

4 Risico's

Een risico is dat het inpassingsplan en de uitvoeringsbesluiten in een procedure bij de Afdeling bestuursrechtspraak worden vernietigd. Dit risico kan zoveel mogelijk worden beheerst door inhoudelijk en procedureel zorgvuldige besluitvorming.

5 Vervolgproces en communicatie

De planning gaat ervan uit dat nog voor de zomervakantie een voorontwerpinpassingsplan wordt voorgelegd aan overige overheden en instanties in het kader van het overleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. In de periode september-oktober worden het ontwerpinpassingsplan en de ontwerpvergunningen ter inzage gelegd voor het indien van zienswijzen. Vaststelling van het inpassingsplan en vervolgens verlening van de vergunningen is voorzien in januari of februari 2018. De eerste SDE+ subsidieronde in 2018 is voorzien in maart van dat jaar.

Bij het opstellen van het inpassingsplan zal uitgebreid aandacht worden besteed aan communicatie met de betrokkenen in het gebied.

Relevante stakeholders in dit project zijn betrokken bewoners, bedrijven in het gebied en belangenbehartigingsorganisaties. Op verschillende momenten zullen bewoners en andere betrokkenen worden geïnformeerd over het project. Onder meer gebeurt dit in de vorm van nieuwsbrieven, een projectwebpagina op www.gelderland.nl en inloop- en informatiebijeenkomsten op verschillende momenten gedurende het proces. Op donderdag 16 maart 2017 is al een bijeenkomst gehouden in Zaltbommel waarin belangstellenden door gedeputeerde Van Dijk zijn geïnformeerd over het principeverzoek. Ook is voor het project een omgevingsmanager aangetrokken die aanspreekpunt voor dit project voor de bewoners in het gebied zal zijn.

Arnhem, 28 maart 2017 – zaaknummer 2017-003762